

سفر تاریخی به قلب آموزش مدرن ایران

بازسازی و مرمت مدرسه دارالفنون، این گنجینه تاریخی را بعد از ۱۷۰ سال حیات پرفراز و نشیب وارد مرحله جدیدی کرده است

آتش و آهن در مسیر پیشرفت

■ اداره کل روابط عمومی صداوسیما جمعی از هنرمندان و اصحاب رسانه را تا فولاد مبارکه همراهی کرد

خدا حافظی با صدای خاطره‌ها

■ پیکر استاد والی‌زاده با حضور جمعی از هنرمندان و مردم به سمت خانه ابدی تشییع شد

تقلید، اثر هنرمند را از تفکر تهی می‌کند

■ مسائل اقتصادی سبب شده تاجیگاه

فرهنگ و هنر در سبد خانوار کمرنگ شود

در آیین پایانی جشنواره شعر فجر عنوان شد

شعر، امپراتوری زبان فارسی را گسترش داد

■ شعر، هنر هویتی فارس

است و این خاک، کلام را در آغوش می‌کشد. شعر باید همچنان بلندترین و کامل‌ترین صدای فارس باشد. حسینعلی امیری، استاندار فارس نیز در این آیین گفت: شعر شکوه ادبیات است و باید این شکوه را که خوشبختانه در ایران بزرگ آمیخته به هویت ملی و تاریخی است، پاس بداریم. ماه‌های اولی که به فارس آمده بودم به مناسبت بزرگداشت ۱۵ هزار شهید والامقام فارس خدمت مقام معظم رهبری بودیم که عمده فرمایش‌های ایشان معطوف

تحصیل‌داری از انتشارات دالاهو و «تَه نه» سروده الهه رشیدی از انتشارات ریما.

■ درباره شعر:

برگزیده: «شاعران در جست‌وجوی جایگاه: نگاهی دیگر به تحول شعر فارسی» به قلم مسعود جعفری جزی از انتشارات نیلوفر.

شایسته تقدیر: «فهلویات: پژوهشی در اشعار بازمانده از زبان ادبی مشترک عراق عجم و آذربایجان» به قلم پژمان فیروزخیش از انتشارات دکتر محمود افشار.

■ شعر محاوره:

شایسته تقدیر: «چهل» سروده سامی

که هویت زبان فارسی را حفظ کردند، نقش مهمی در گسترش زبان فارسی داشتند؛ نقشی که شاعران و متونی چون شاهنامه در مطرح کردن زبان فارسی به‌عنوان یک زبان اجتماعی و تاریخی داشتند. قابل توجه است. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ادامه داد: زبان فارسی توانسته اتصال تاریخی و تمدنی ایجاد کند. به برکت ترنم‌های شاعرانی چون فردوسی، عطار، مولوی، سعدی و حافظ، حافظه تاریخ سرشار از زبان فارسی شده است. به‌طور کل شاعران نقشی مهم در امپراتوری هزارساله زبان فارسی و غنی‌سازی آن و خلق واژگان جدید داشتند. صالحی با تصریح این‌که دو سرزمین خراسان و شیراز، پایگاه‌های اصلی شعر بوده و هستند، گفت: در یک نگاه به آینده، اختتامیه شعر فجر، آغازی برای این است که فضای سرزمین فردوسی، سرزمین عطار، سرزمین خیام و سرزمین حافظ و سعدی در پیوندی بتوانند پایگاه جدی‌تری برای شعر در گسترش بخشی این امپراتوری معنایی ایجاد کنند. صالحی در بخش دیگری از سخنان خود با بیان این‌که غنای واژگانی شعر فارسی به کمک پویایی زبان فارسی آمده، گفت: این میان نقش شعر در ضبط واژگان فارسی مهم است.

سوره مهر به‌عنوان منتخب جشنواره در بخش کتاب‌آرایی معرفی شد.

■ شعر کلاسیک:

برگزیدگان: «شبانماه» سروده فاطمه عارف‌نژاد از انتشارات شهرستان ادب و «کوه‌زاد» سروده قادر طراوت‌پور از انتشارات شهرستان ادب.

شایسته تقدیر: «خون‌برگ» سروده عباس قیقبادی از انتشارات گفتمان اندیشه معاصر.

جلوه هویت ایرانی در قاب سنت‌ها

احمد هنرجو نویسنده و پژوهشگر

در مقوله آسیب‌شناسی فرهنگی ابتدا باید خود را در شرایط مولدان و متولیان امر- طی سال‌های گذشته - قرار داده و پیگیر باشیم که در کدام مقطع، چه کارهایی قابل انجام بوده و چه حرکت‌هایی صورت گرفته است، شناسایی ضعف‌ها، قوت‌ها و تأملات و بررسی‌ها می‌تواند ما را به نقطه‌ای آگاه‌کننده برساند، طوری‌که مجاب شویم زمان آن اقدامات، همین امروز است! یکی از بخش‌های درخشان بنیانه گام دوم انقلاب اسلامی تاکید بر «فرهنگ» است؛ حوزه‌ای با گستره‌ای وسیع که ده‌ها صدها موضوع و مؤلفه و جریان را در دل خود دارد، چه از حیث کلاّن و ملی و چه محدود، وقتی به فرهنگ نگاه می‌کنیم، بارهای بر زمین مانده زیادی می‌بینیم که نیاز به نیروهای تازه‌نفس و پای کار دارد، هرچند الحاق والانصاف در طول دوران‌ها و مقاطع مختلف، کارهایی صورت گرفته و راه‌هایی نیز پیمایش شده اما حالا...

جامعه‌شناسان می‌گویند: انسان‌ها به «زندگی گروهی» بیشتر از زندگی فردی تمایل دارند و این یک رفتار «اجتماعی» است که تبدیل به «فرهنگ» هم شده است. موقعیت‌های جدید، پدیده‌های صنعتی و مدرن، رسانه‌ها و... همه اینها هستند و اصلاً قرار نیست انکارشان کنیم اما هنوز جلوه‌ها و نشانه‌هایی از میل باطنی انسان‌ها، یا بهتر است بگوییم جهان‌وندان، به زیست جمعی وجود دارد، نظیر دورهمی‌های گرم و پرشور و حال مردم خودمان در شب پلدا و معاشرت‌ها و دیدوبازدیدهای پر نشاط‌شان در عید نوروز، خانواده ایرانی در هرکجای دنیا که باشد، محال است - دست‌کم - نسبت به این دو مناسبت مهم و ویژه از خود بی‌تفاوتی نشان بدهد، چرا که پاسداشت این سنت‌های قدیمی بخشی از هویت ماست. همین‌جا با درک اگتمام فرصت، باید مجدانه پرسید: نقشه راه فرهنگ رسمی ما برای حفظ و تقویت سنت‌های پسندیده، با ریشه هویتی و آیینی چیست؟ همه می‌دانیم که کمرنگ شدن سنت‌ها، باورهای فرهنگی، آیینی و اعتقادی یک ملت، مقدمه انحطاط فرهنگ آن ملت و سرزمین است. هرگونه تحریف و دستبرد تدریجی در سنت‌ها، نتیجه بی‌خیالی و غفلت عوامل و افراد تأثیرگذاری است که زمانی می‌توانسته‌اند کاری کنند اما دست‌روی‌دست گذاشته‌اند و تماشاگر بوده‌اند! سنت‌ها را اگر تحریف هم نکنند، حداقل چیزهایی از آن کم یا به آن اضافه می‌کنند که ناخوشایند و غیرمنظره‌است!

نوروز امسال، درست در میانه ماه مبارک رمضان خیمه سبز خود را برپا کرده و پیوند «بهار طبیعت» با «بهار قرآن» می‌تواند خاطره‌هایی دل‌انگیز برای ما خلق کرده و به یادگار بگذارد. فکرها، سوزها و گفتمان‌هایی از دل این دو اتفاق بزرگ باید جوشد و حرف مردم باشد. نگاشته‌ها، داستان‌ها، شعرها، محصولات هنری، سینمایی و حتی موسیقایی! ادبیات بومی و محلی در چهار گوشه کشور، آواها و نواهای قومی و نواحی و مقامی که هنوز مخاطبان بی‌شمار و علاقه‌مندان پر و پا قرص دارد، حقیقتاً چنان قابلیت و ظرفیتی در این اتفاق هست که می‌تواند در عصر رسانه‌های قدرتمند، ذائقه‌ها را نوازش داده و برای پیام‌رسان‌های خرد و کلانی که جزئی از تعلقات مردم شده‌اند، تامین محتوا کند؛ حیف که در این زمینه‌ها دغدغه یا تصمیم حساب‌شده‌ای از سوی نهادهای مسئول، مشخصاً بخش‌های فرهنگی دولت دیده نمی‌شود و فرآورده‌های غیرایرانی و ناسازگار با فرهنگ، علایق، آیین، طبع و ذوق مردم ما، به راحتی فضا را اشغال می‌کند و چنگ بر چهره فرهنگ می‌زند!